

Esbjerg Kommunes Byfond – Årsberetning 2023

Et nyt år, den samme bestyrelse. I år har vi i bestyrelsen som hold prøvet det hele en gang før, og det synes jeg godt man kan mærke. Vi har fundet et godt samarbejde, og jeg synes, vores møder forløber godt og konstruktivt

Formålet med Byfonden er fortsat at støtte arbejdet med: ”Bevaring eller sikring af arkitektonisk og kulturhistorisk værdifulde huse og miljøer inden for Esbjerg Kommunes område.”

Og det er det, vi arbejder på, også i år.

På de 4 møder, vi har afholdt i år har vi behandlet omkring 30 ansøgninger om tilskud til stort og småt, og vi har ydet støtte til de fleste, hvor vi har vurderet, at det ansøgte ville leve op til Byfondens formål med bevaring eller forbedring af den helhed, som bygningen har været en del af. En lille håndfuld har fået afslag, primært fordi vi mente, at det ansøgte drejede sig om normal vedligeholdelse og ikke en forbedring, som vi kunne honorere inden for vores fundats.

Jeg kan sige, at vi har brugt hovedparten af de midler, der har været stillet til rådighed fra Kommunens side. Men vi har også gemt lidt til det kommende år, for jeg vil ikke lægge skjul på, at kommunens sparekniv også har ramt Byfondens pengekasse, så vi fremover må skrue ambitionsniveauet noget ned for at kunne tilgodese de ansøgninger, vi får ind via vores hjemmeside og Kommunens Byplanafdeling i årets løb. Men generelt har denne del af arbejdet fungeret fint i år.

Det er også i år vi har fået gang i vores længe planlagte udadrettede aktiviteter med at gå i en tættere dialog med de 20 lokalråd, der er i Kommunen, og som alle ved meget om det, der rører sig i de større og mindre lokalsamfund rundt om i Kommunen.

Vi har haft et møde på Rådhuset med deltagelse af flere af kommunens Lokalråd, og vi er kommet gang med det første møde hos Lokalrådet i Darum. Vi arbejder fortsat på formen for disse møder, så vi både kan give noget til de fremmødte og også få input fra de forskellige steder i kommunen, hvor man naturligvis arbejder med mange forskellige problemstillinger, hvor vi måske kan bidrage med noget konstruktivt

Byfondens formidlingsarbejde er jo også den årlige præmiering, hvor vi udtrykker vores anerkendelse af det store arbejde mange husejere lægger for dagen for at ”bevare eller sikre arkitektonisk og kulturhistorisk værdifulde huse og miljøer” i Kommunen.

Præmieringen indeholder ikke nogen økonomisk præmie. Det er udelukkende en hæder eller et skulderklap til en eller flere ejere, fordi de har bidraget til at bevare en del af vores fælles kulturarv.

Bygningsmæssige kvaliteter er måske ikke noget, som man går og husker på hele tiden, men det er uden tvivl med til at påvirke vores hverdag, når vi færdes rundt i byer og landsbyer kommunen.

For der er ingen tvivl om, at bygninger og byer med høj kvalitet fremmer vores velbefindende, ligesom det modsatte også er tilfældet.

Derfor ser Byfonden denne del af sit arbejde som meget væsentlig, fordi vi dermed kan sætte fokus på det, som vi synes er vigtigt for at bevare og sikre værdifulde huse og miljøer.

En sidst del af Byfondens arbejde er en konstruktiv dialog om, hvordan vores omgivelser skal se ud i fremtiden. Hvordan kan man udvikle og udbygge vores fysiske rammer og stadig bevare og understøtte de kvaliteter, der allerede er til stede i vores byer?

Her føler vi, at vi flere steder stadig ikke er i mål. Der er desværre mange steder, hvor vi ser nybygninger, som efter vores mening ikke er tilpasset de omgivelser, de er opført i, og det er en skam, for de holder jo desværre i mange år, når de først er blevet bygget.

Det er især bykernen i Esbjerg, som lider under huller i lokalplanen, der giver mulighed for bebyggelser, som efter Byfondens mening ikke er i harmoni med nabobygningerne og helheden i bykernens bygningsmasse.

Her er ikke tale om en vurdering af, om de er pæne eller grimme. Det er mere et spørgsmål om, at de har en helt anden målestok, nogle helt andre proportioner og væsentlig ringere detaljeringsgrad i forhold til den sammenhæng inden for hvilken de er bygget.

Det er en problemstilling, som desværre stadig er meget aktuel, og som har Byfondens bevågenhed, selv om vi er klar over, at der er mange, forskelligrettede interesser i den sammenhæng.

Byfonden startede i 1970'erne som en reaktion på bygninger, der blev fjernet uden rimelige overvejelser om deres betydning for gadens og byens helhed og kulturmiljø.

Nu kan vi så kæmpe for at forhindre nye bygninger, som efter Byfondens mening forstyrrer og forringer helheden ved forkerte proportioner og manglende kvalitet i forhold til deres størrelse og placering i en bymæssig sammenhæng.

Dette er heldigvis ikke tilfældet hos dagens hovedpersoner, vores præmiemodtagere, som alle har ydet en ekstra indsats for at bevare og berige vores omgivelser.

Lad mig til sidst takke bestyrelsens medlemmer for et godt og konstruktivt samarbejde i årets løb, og ikke mindst kommunens administration for en udmærket og uundværlig støtte til de mere praktiske dele af Byfondens arbejde.

Herefter kan vi gå over til uddeling af årets præmier.

*På vegne af Esbjerg Kommunes Byfond
Arkitekt maa Niels Pinborg
Formand for Esbjerg Kommunes Byfond*